

Personer med långvariga alkoholproblem lever i stor utsatthet

Tillvaron för medelålders och äldre personer med alkoholproblem som har pågått under många år präglas ofta av fysisk och psykisk ohälsa, ensamhet och rädslor för att dö en alkoholrelaterad död. Det visar en avhandling om medelålders och äldre kvinnor och män med långvarigt missbruk.

De personer som intervjuas i studien delar med sig av sina livshistorier och berättar om sitt drickande, sig själva och sina liv.

– De som har levt länge med alkoholproblem har ofta stora tvivel på sin egen förmåga att komma ur missbruk och de saknar dessutom ofta sociala kontakter med familj och i många fall saknas också stöd från samhället. Det här är en grupp som står långt från idealbilden om det goda åldrandet och en viktig grupp att nå med insatser, säger Magdalena Bergström vid Institutionen för socialt arbete.

I sitt avhandlingsarbete har hon gjort livsberättelseinspirerade intervjuer med 19 kvinnor och män mellan 56 och 69 år som själva upplever sig ha långvariga och pågående alkoholproblem.

Resultaten visar att intervjupersonerna pendlar mellan bristande tro på att de kan få en bättre tillvaro, och önskningar om förändring av drickandet och livssituationen i

övrigt. Intervjupersonernas syn på framtiden är sammanflätad med tankar kring alkoholanvändningen.

Fortsatt drickande är förknippat med lidande och en för tidig död medan nykterhet är associerat med möjligheter att förbättra sina relationer till anhöriga samt att få ett bättre liv i allmänhet.

De få intervjupersoner som fortfarande hade kontakt med nära anhöriga eller som hade funnit sig till rätta på behandlingshem eller i självhjälpssgrupper framhåller dessa kontakter som mycket betydelsefulla för deras strävan efter att komma till rätta med sina alkoholproblem.

Viljan till förändring kantas dock många gånger av tvivel på sin förmåga. De flesta intervjupersoner har under livets gång gjort flertal försök att bli nyktra utan att hitintills ha lyckas. På grund av sina dryckesproblem och sin ålder var flertalet intervjupersoner sjuk- eller ålderspensionärer. Därtill saknar många stödjande sociala nätverk då vänner och anhöriga utan alkoholproblem har dragit sig undan. Detta innebär att flera intervjupersoner står utan sociala nätverk som kan stödja ambitioner om att dricka mindre eller inte alls.

Magdalena Bergström anser att de intervjupersoner som står utan behandlande insatser och som saknar kontakt med anhöriga eller självhjälpssgrupper är i stort behov av stöd och hjälp från samhället. På det hela taget påminner intervjupersonernas vardagsliv väldigt lite om nutidens ideal där människor förväntas planera för sin ålderdom och hålla sig friska och aktiva så länge som möjligt.

– Medelålders och äldre personer med alkoholproblem omgärdas av negativa föreställningar vilket är till nackdel vad det gäller att få tillgång till vård och behandling för att förändra sina dryckesvanor, säger Magdalena Bergström.

Källa: Umeå
universitet

*Avhandlingens titel: Att åldras med långvariga alkoholproblem
Hur medelålders och äldre kvinnor och män begripliggör sitt
drickande, sig själva och sina liv.*

Läs avhandlingen [här](#)!